

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714211730
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8714211730.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcov: 1/ A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX/XX, E. D., časť Tatranská Štrba a 2/ A. F. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX/XX, D., časť Tatranská Štrba, obaja zhodne právne zast. JUDr. Elenou Ľalíkovou, advokátkou, so sídlom ul. Podbrezovská 34, Bratislava, IČO: 30800731, proti žalovanému: Združenie Pálenica - nadstavba so sídlom v Tatranskej Štrbe, so sídlom Štefánikova 68, Štrba, IČO: 37 796 887, právne zast.: Mgr. Maroš Ježík, advokát, so sídlom Okružná 871/65, Stará Ľubovňa, pracovisko Mnoheľova 17, Poprad, IČO: 37 877 291, o splnenie povinnosti podať návrh na zápis do katastra nehnuteľností riadnu zmluvu o nadstavbe bytového domu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 10C/267/2014 - 280 zo dňa 28.01.2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcom v 1. a 2. rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Súd n a h r á d z a súhlasný prejav vôle žalovaného s uzavretím kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu č. X/D s jeho príslušenstvom a podielom na pozemku a spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súp. č. XX na ul. Štefánikova v Tatranskej Štrbe, vo veľkosti 10900/216500 na parc. č. XXXX/X k. ú. G. D., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX E. Štrba, ktorý sa nachádza na 5. poschodí vchodu č. 16 v prospech A. B. C. v podiele jednej polovice a A. F. C. tiež v podiele jednej polovice, a to na základe zmluvy o nadstavbe bytového domu, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Poprad pod H./XX.

Okamihom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku sa má za to, že žalovaný zmluvu podpísal, teda dochádza k jej uzavretiu aj napriek tomu, že tak neurobil dobrovoľne a tento rozsudok bude podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností.

II. Tohto záväzku sa žalovaný môže zbaviť aj zaplatením sumy 53.134,38 eur obidvom žalobcom v lehote 15 dní.

III. Žalobcom v 1/ a 2/ rade, každému samostatne, p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 35, § 50a ods. 1, § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 229, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

Žalobcovia v 1. a 2. rade podanou žalobou domáhali, aby súd nahradil súhlasný prejav vôle žalovaného s uzavretím kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu č. XD spolu s jeho príslušenstvom a podielom na pozemku a na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu s. č. 68 na ul. Štefánikova v Tatranskej Štrbe, vo veľkosti 10900/216500, na parc. č. XXXX/X, k. ú. G. D., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX obce Štrba, ktorý sa nachádza na X. poschodí vchodu č. XX v prospech A. B. C. v podiele jednej polovice a A. F. C. tiež v podiele jednej polovice, a to na základe zmluvy o nadstavbe bytového domu, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Poprad pod H./XX.

V odôvodnení konštatoval, že strany sporu uzavreli dňa 15.10.2004 zmluvu o budúcej zmluve, ktorá sa týka predaja bytu podľa § 21 a nasl. zák. č. 182/1993 Z. z., financovaného priebežne žalobcami a vystavaného žalovaným, avšak doposiaľ si žalovaný nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z podpísaného záväzku, a to tak, že nezabezpečil na byt XD kolaudačné rozhodnutie, užívacie povolenie a ani nepodal návrh na vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcov. Žalobcovia v súlade so zmluvou očakávali, že návrh na vklad vlastníckeho práva a prevod vlastníctva k bytu XD v prospech žalobcov bude zrealizovaný do 15.11.2005. K takémuto úkonu žalovaného nedošlo a nesplnil si svoju povinnosť, na ktorú sa zaviazal, a to ani v čase, keď podal návrh na vklad vlastníckych práv k ostatným postaveným bytom F., I., J., K., L., v prospech ich vlastníkov v roku 2007. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobcovia preukázali, že dohodnutú kúpnu cenu za byt postupne uhradili v plnej dohodnutej výške podľa zmluvy, dokonca uhradili aj viac, než bola dohoda. Ich úhrady predstavovali 53 134,38 eur. Žalovaný tým, že žalobcom nepredložil riadne vyúčtovanie ich priebežných vkladov na kúpnu cenu a nepredložil ho ani v priebehu konania súdu, sa dostal do dôkaznej núdze. Žalovaný nevyúčtoval ani požadované ďalšie plnenie vo forme tvrdenej kúpnej ceny vo výške 28 000 eur, keď na plnenie nepredložil žiadne listiny odôvodňujúce požadovať od žalobcov čo i len v alikvotnej časti ich podielu na nákladoch. Naopak, jeho konečné riešenie celej situácie bolo v požiadavke vypratať novopostavený a nedokončený byt žalobcami. Počas celého konania žalovaný nevykonával žiadne úkony na ktoré sa zaviazal v zmluve, aby bolo možné vec uhradenú žalobcami do ich vlastníctva aj odovzdať a bez zjavného dôvodu žalovaný udržiava stav v rozpore s právom. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný nerešpektuje princíp záväznosti zmlúv, ale rôznymi úkonmi, či nečinnosťou bez dôvodu obmedzuje žalobcov v ich legitímnom očakávaní aj evidenčne získať k veci, ktorej kúpnu cenu uhradili, vlastníctvo. Očakávanie žalobcov považoval za opodstatnené aj s ohľadom na spôsob ako stavebníci v susedných bytoch pri tých istých zmluvných podmienkach a spôsobe financovania a výstavby bez obštrukčného správania sa žalovaného nadobudli vlastnícke právo k bytom A, B, C, E, a F, pričom žalovaný nepreukázal žiadne okolnosti, ktoré by jeho postup legalizovali. Súd prvej inštancie mal za to, že keď reálne stavbu bytu financovali žalobcovia v úmysle získať k nej vlastnícke právo a žalovaný ako stavebník si svoju zmluvnú povinnosť nesplnil, bolo potrebné žalobcom na základe ich žaloby podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka poskytnúť ochranu, keďže žalovaný bráni žalobcom v realizácii ich ústavných práv k nehnuteľnosti, keď zásah žalovaného do vlastníckych práv žalobcov má pôvod v obligačnom vzťahu. Nakoľko žalovaný odmieta splniť povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy a tento stav bol žalovaným udržiavaný aj v čase vyhlásenia tohto rozsudku, súd prvej inštancie prvému uplatnenému nároku vyhovel a nahradil prejav vôle žalovaného súhlasom súdu s cieľom splniť záväzok žalovaného v zmluve XD/P - M.- XXXX zabezpečiť stavebníkovi, t. j. žalobcom vlastnícke právo k bytu označenom „D“ s tým, že právoplatnosťou tohto rozsudku sa považuje prevod vlastníctva v prospech žalobcov za uzavretý a spôsobilý na zápis v katastri nehnuteľností. Žalobcovia na usporiadanie tohto vzťahu porušujúceho dohodu boli ochotní prijať namiesto splnenia povinnosti žalovaného uzavrieť zmluvu a zrealizovať ich zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností riadnu kúpnu zmluvu o prevode vlastníctva bytu č. XX s prísl. spolu s podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu na pozemku v prospech žalobcov v podiele 1 na každého podľa zmluvy XD/ N. - M. - XXXX z 15.10.2004 s tým, že tohto záväzku sa môže žalovaný zbaviť aj zaplatením sumy 53.134,38 eur obom žalobcom do 15 dní. Súd prvej inštancie finančnú náhradu vo výške 53.134,38 eur považoval za plnenie právne možné, predstavujúce výdavky žalobcov na vybudovanie bytu, pričom primeranosť tejto sumy žalovaný nerozporoval. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že úspešní žalobcovia majú voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. c) CSP), ďalej, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP), a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie opomenul vyhodnotiť skutkové tvrdenia žalovaného, ktoré boli súčasťou jeho prípisu zo dňa 13.03.2017, ktorým sa žalovaný vyjadril k jednotlivým položkám, ktoré tvorili žalovanú sumu 53.134,38 eur, pričom sa k týmto položkám opätovne vyjadril v súlade so spomínaným prípisom. Z uvedeného dôvodu žalovaný považuje napadnuté rozhodnutie za arbitrárne, keďže z neho nie je zrejmé, akým spôsobom sa súd prvej inštancie s týmito vyjadreniami žalovaného vysporiadal z hľadiska nároku žalobcu a nerešpektujúce požiadavky stanovené v sut. § 220 ods. 2 CSP. Žalovaný opätovne z opatrnosti vzniesol voči nároku žalobcu námietku premlčania, pričom ani túto skutočnosť súd prvej inštancie opätovne žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, eventuálne napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnúť v celom rozsahu.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia. Namietali, že odvolanie žalovaného nebolo podané včas, a preto ho navrhli odmietnuť ako oneskorene podané. Vo vzťahu k faktúram, na ktoré odkazuje žalovaný, uviedli, že uvedené nemá vo vzťahu k žalobnému nároku opodstatnenosť, a teda nie je potrebné na to prihliadať. Vo vzťahu k námietke premlčania uviedli, že je ne dôvodná, keďže vo vzťahu k žalovanej sume ide o alternatívny petit. Navrhli napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať im trovy odvolacieho konania voči žalovanému v celom rozsahu.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 14.9.2022 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalovanej v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci v napadnutej časti, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd poznamenáva, že nezávislosť rozhodovania súdov sa musí uskutočňovať v ústavnom a v zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 a nasl. Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť, a to spôsobom zakotveným v ust. § 220 ods. 2 CSP, ktoré stanovuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku a jeho záväznú logickú štruktúru. Odvolací súd uvádza, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP. Odvolací

súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, a to v každom štádiu civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

K námietke o nesprávnom právnom posúdení vecí odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany na spravodlivý proces.

Podľa záveru odvolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v odvolaní nenamietal platnosť kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu č. X/D s jeho príslušenstvom a podielom na pozemku a spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súp. Č. 68 na ul. Štefánikova

v Tatranskej Štrbe, vo veľkosti 10900/216500 na parc. č. XXXX/X k. ú. G. D., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX obce D., ktorý sa nachádza na 5. poschodí vchodu č. 16. Odvolacie námietky žalovaného smerovali výhradne k sume 28.000,- eur, ktorú požaduje zaplatiť od žalobcov pre účely následného prevodu vlastníctva k bytu č. X/D v ich prospech ako aj k premlčaniu žalobcami uplatneného nároku na zaplatenie sumy 53.134,38 eur.

Vo vzťahu k žalovaným namietanej sume 28.000,- eur, ku ktorej sa súd prvej inštancie mal opomenúť vyjadriť, odvolací súd odkazuje na body 28 a 29 napadnutého rozsudku, z ktorých jednoznačne vyplýva, prečo súd prvej inštancie žalovaným namietanú sumu 28.000,- eur nezohľadnil.

Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 10.02.2017 vyplýva, že žalobcovia žiadali, aby im žalovaný predložil podrobný rozpis, z čoho pozostáva suma 28.000,- eur, ktorú ešte požadujú od nich zaplatiť, aby im previedli rozostavaný byt do vlastníctva. (č. l. 137). V závere pojednávania súd prvej inštancie vyhlásil uznesenie, ktorým dal ich právnomu zástupcovi sudcovskú lehotu do konca februára 2017 na predloženie ich vyjadrenia súdu v 2 vyhotoveniach k predloženému prehľadu platieb žalobcami na výstavbu bytu, resp. na odôvodnenie, čo je ešte zahrnuté v nimi požadovanej sume na zaplatenie vo výške 28.000,- eur. (č. l. 138).

Na ďalšom pojednávaní dňa 13.03.2017 sa žalovaný osobne nezúčastnil, svoju neprítomnosť ospravedlnil a odkázal sa na svoje písomné podanie z 13.03.2017.

Dňa 14.03.2017 súd prvej inštancie zaslal žalovanému urgenciu na predloženie listinných dôkazov v zmysle odročujúceho uznesenia súdu zo dňa 10.02.2017. Súd prvej inštancie v predmetnej urgencii vyslovene uviedol, že písomné vyjadrenie žalovaného zo dňa 13.03.2017 vrátane doložených dvoch príloh považuje za neúplné a nedáva odpoveď, čo tvorí sumu 28.000,- eur. V závere urgencie bolo uvedené: „Uvedené dôkazy a odôvodnenia Vašich výhrad ste do pojednávania súdu dňa 13.03.2017 napriek uloženej úlohe súdom nepredložili, preto ich súd urguje najneskôr do nasledujúceho pojednávania 27.03.2017 v 2 vyhotoveniach, inak bude súd vychádzať z toho, čo preukázali žalobcovia.“ (č. l. 167).

Dňa 16.03.2017 bolo súdu prvej inštancie doručené ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní a žiadosť o odročenie pojednávania na iný termín z dôvodu kolízie termínu pojednávania s inými právnymi a trestnými vecami vedenými na Okresnom súde Poprad a Okresnom súde Humenné. (č. l. 169).

Dňa 24.03.2017 bolo súdu prvej inštancie doručené vyjadrenie žalobcov, ktorí s odročením pojednávania nesúhlasili, nakoľko majú za to, že pojednávania právneho zástupcu žalovaného, na ktoré sa vo svojej žiadosti odvolával sú v rôznom čase, a preto majú za to, že takéto pojednávania môže absolvovať aj 3 – 4 na Okresnom súde Poprad. (č. l. 181). Uvedené vyjadrenie bolo zaslané na vedomie právnomu zástupcovi žalovaného s tým, aby sa podľa stanoviska žalobcov, resp. ich právnej zástupkyne zariadil, pričom jeho odpoveď súdu prvej inštancie doručená nebola.

Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 27.03.2017 vyplýva, že právny zástupca žalovaných na urgenciu súdu zo dňa 14.03.2017 nepredložil do tohto pojednávania dôkazy a odôvodnenie. Súčasne pred začatím pojednávania protokoloval, že sa nachádza na Okresnom súde Poprad, kde bol na pojednávaní u JUDr. Radačovského, a ktoré bolo skončené o 11:00 hod., no na toto pojednávanie sa nedostavil. Právna zástupkyňa žalobcov navrhla pojednávať v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaných. (č. l. 183).

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že žalovaný už pred rozhodnutím súdu prvej inštancie vo veci samej bol zo strany súdu opakovane vyzývaný k tomu, aby súdu predložil zdôvodnenie z čoho pozostáva suma 28.000,- eur, ktorú požaduje od žalobcov zaplatiť a tiež, aby svoje tvrdenia podložil dôkazmi. Zo strany súdu mu navyše bola zaslaná urgencia, v ktorej bol poučený aj o následkoch v prípade, že tieto skutočnosti neuvedie a nedoloží potrebné dôkazy. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie

dospel k záveru, že žalovaný vo vzťahu k požadovanej sume 28.000,- eur nepreukázal dôvodnosť a opodstatnenosť tohto nároku, a teda neunesol dôkazné bremeno.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že ho súd považuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

Odvolačný súd pripomína, že v rámci dokazovania platí zásada, že každý účastník musí uniesť dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia, kto tvrdí, dokazuje (*affirmanti incumbit probatio*). Inak povedané, účastník musí preukázať to, čo tvrdí, len potom môže súd zobrať jeho tvrdenie za základ svojho rozhodnutia. Ak teda si žalovaný voči žalobcom uplatňuje sumu 28.000,- a zápis do katastra podmieňuje uhradením tejto sumy zo strany žalobcov, musí dôvodnosť tejto požiadavky aj náležite preukázať, a to tak, aby o pravdivosti jeho tvrdení nevznikli žiadne pochybnosti.

Ústavný súd SR v rozhodnutí II. ÚS 38/2015 ustálil, že: „Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu takýchto skutočností tvrdí.“

Odvolačný súd súčasne zdôrazňuje, že predmetom tohto konania je splnenie povinnosti previesť vlastnícke právo k bytu s príslušenstvom, v ktorom ako v civilnom sporovom konaní platí princíp kontradiktórnosti konania, a teda nie je úlohou súdu, ale procesných strán a ich procesnej diligencie, aby zabezpečili dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Z princípu kontradiktórnosti konania vyplýva, že samotný účastník konania musí mať možnosť posúdiť, či a do akej miery je písomné vyjadrenie jeho odporcu právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať alebo inak je vhodné sa k nemu vyjadriť; nezáleží pritom, aký je jeho skutočný účinok na súdne rozhodnutie (napr. vec K. S. proti Fínsku, rozsudok ESLP z 31. mája 2001; vec F. R. proti Švajčiarsku, rozsudok ESLP z 28. júna 2001). Inak povedané požiadavka „kontradiktórnosti konania“ sa v judikatúre ESLP chápe čisto formálne. Z jej hľadiska v podstate nezáleží alebo len málo záleží na skutočnom obsahu a význame informácie alebo argumentov predložených súdu (*mutatis mutandis* I. ÚS 230/03, II. ÚS 249/2012). (Nález Ústavného súdu SR z 30. apríla 2013, sp. zn. II. ÚS 168/2012-44).

K námietke premlčania, ktorú žalovaný opätovne vzniesol vo vzťahu k žalobcom priznanej sume 53.134,38 eur, odvolací súd odkazuje na svoje uznesenie č. k. 5Co/43/2018 – 224 zo dňa 28.03.2019, v ktorom sa k tejto problematike podrobne vyjadril: „Odvolačný súd má za to, že v danom prípade žalobný petit obsahuje tzv. alternatívu *facultas*. Uplatnením tohto petitu žalobca prejavuje ochotu prijať od žalovaného miesto plnenia, ktoré mu podľa právneho predpisu alebo podľa zmluvy patrí plnenie iné, ktoré je vyjadrené v petite, na ktoré podľa hmotného práva nemá nárok. Ak bude primárnemu nároku vyhovieť, stanoví súd tiež plnenie náhradné. Posudzuje pritom či ide o plnenie právne možné, ale prípadnú primeranosť náhradného plnenia, a to ani z hľadiska výšky súd nepreskúmava a vychádza iba z údajov žalobcu. Žalobca sa môže domáhať iba plnenia, ktoré mu patrí, ktoré je uplatnené primárnym návrhom. Súčasne je zaviazaný prijať aj náhradné plnenie, tzv. alternatívu *facultas*, lebo žalovaný môže splniť svoju povinnosť i tým, že žalobcovi poskytne v rozsudku stanovené náhradné plnenie. Ak však bude žalobca neúspešný čo do primárneho návrhu, nemôže mu byť priznané ani náhradné plnenie. Žalobca ako oprávnený môže viesť exekúciu len pre plnenie, ktoré bolo predmetom tohto konania; dlžník by sa však mohol zbaviť záväzku plnením predmetu k prijatiu ktorého na miesto pôvodného plnenia prejavil oprávnený ochotu do času, pokiaľ nebolo pôvodné plnenie vymožené celé (napríklad R 21/1964 alebo R 48/2005). (bod 16).

Žalovaný vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k žalobcom priznanej sume 53.134,38 eur v trojročnej premlčacej dobe. K tejto otázke odvolací súd znova uvádza, že ide o alternatívu *facultas* tzn. náhradné plnenie lebo žalovaný môže splniť svoju povinnosť i tým, že žalobcom poskytne v rozsudku stanovené náhradné plnenie tzn., že dlžník sa môže zbaviť záväzku plnením k predmetu k prijatiu ktorého namiesto pôvodného plnenia prejavil oprávnený ochotu do času pokiaľ nebolo pôvodné plnenie vymožené celé.

Predmetom konania je povinnosť žalovaného podať návrh na zápis do katastra nehnuteľností riadnu zmluvu o nadstavbe bytového domu.“ (bod 18).“.

Nakoľko boli žalobcovia úspešní v primárnom návrhu, odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobcom priznal plnenie náhradné, ktoré vyplývalo z ich žalobného petitu tzv. alternatívu facultas. S ohľadom na uvedené posúdil žalovaným vznesenú námietku premlčania za nedôvodnú.

Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcov, že odvolanie žalovaného nebolo podané včas, a preto je potrebné ho odmietnuť ako oneskorene podané, odvolací súd poukazuje na zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šetrením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID – 19 a v justícii, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, a to konkrétne na znenie ust. § 8.

Podľa § 8 zákona č.,. 62/2020 Z. z.: „Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.“.

Z čl. VI citovaného zákona vyplýva, že tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia, pričom k vyhláseniu došlo dňa 19.01.2021.

Z obsahu spisu je zrejmé, že napadnutý rozsudok bol právnomu zástupcovi žalovaného doručený dňa 17.02.2021. Odvolanie bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 15.03.2021. S ohľadom na vyššie uvedené, odvolací súd má za to, že odvolanie žalovaného bolo podané včas, keďže lehota na jeho podanie v zmysle ust. § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. neplynula.

Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu pokiaľ ide o napadnutý rozsudok, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ďalšími odvolacími námietkami, ktoré neboli spôsobilé privodiť zmenu rozhodnutia vo vzťahu k odvolateľovi.

Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto napadnutý rozsudok spolu so súvisiacim výrok o trovách konania ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovanému, nakoľko títo boli v konaní úspešní v celom rozsahu s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).